

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Rzeczy państwa reprezentowanych.

Część LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 13. sierpnia 1911.

Treść: (№ 157 i 158.) 157. Ustawa, dotycząca przedłużenia przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowania spraw, będących z tem w związku. — 158. Ustawa, dotycząca regulaminowego traktowania w Izbie posłów przedłożenia o uchyleniu zawieszenia artykułu 83. statutu bankowego, które c. k. Rząd wniesie na wniosek Banku austriacko-węgierskiego na zasadzie artykułu V. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911.

157.

Ustawa z dnia 8. sierpnia 1911,

dotycząca przedłużenia przywileju Banku austriacko-węgierskiego oraz umowy monetarnej i walutowej i uregulowania spraw, będących z tem w związku.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Rozdział 1.

Artykuł I.

Nie korzystając i tym razem, i to aż do końca roku 1917, z przysługującego obu Państwom Monarchii i wzajemnie uznanego prawa do urządzenia samoistnych banków biletowych, przedłuża się przywilej Banku austriacko-węgierskiego, który upłynął w dniu 31. grudnia 1910., na czas od dnia 1. stycznia 1911 do dnia 31. grudnia 1917.

W miejsce artykułów 1., 82., 83., 84., 93., 102., 105. i 111. statutu Banku austriacko-węgierskiego mają wstąpić umieszczone poniżej artykuły, stanowiące integralną część ustawy niniejszej; w artykule 104. statutu należy powołać artykuł 84. zamiast artykułu 111., a w artykule 107., punkt V.

prócz artykułu 105. i 83. także artykuł 111.: postanowienia artykułów 109., 110., 112., 113. i 114. zostają uchylone.

Postanowienia statutu Banku austriacko-węgierskiego wraz z statutem oddziału Banku tego dla kredytu hipotecznego pozostają zresztą bez zmiany w mocy.

Artykuł II.

Bank austriacko-węgierski jest także w czasie trwania przedłużonego przywileju uprawniony do eskontowania ceduł zastawnych składowych (warrantów), wystawionych przez publiczne domy składowe i opiekujących na walutę koronową, stosownie do postanowień ustawy z dnia 12. czerwca 1890. Dz. u. p. Nr. 112. i do przyjmowania w obrocie żywym stosownie do artykułów 76. i 77. statutu takich ceduł zastawnych składowych (warrantów), odpowiadających powołanej wyżej ustawie.

Artykuł III.

Upoważnia się Ministra skarbu do zawarcia wspólnie z królewsko-węgierskim Ministrem skarbu dwóch dołączonych układów, stanowiących istotną część składową niniejszej ustawy, w przedmiocie utworzenia nowych filii oraz bilansowego ocenienia nieruchomości i *fundus instructus* Banku austriacko-

węgierskiego, tudzież do odnowienia na czas przedłużonego przywileju Banku austriacko-węgierskiego układu co do rozszerzenia przywileju i działalności Banku tego na Bośnię i Hercegowinę, zawartego na zasadzie artykułu 2. ustawy z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51, a utrzymanego w mocy do dnia 31. grudnia 1910.

Artykuł IV.

Postanowienia artykułów VI., VII. i VIII. rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. września 1899, Dz. u. p. Nr. 176, część czwarta, rozdział pierwszy, dotyczące przedłużenia przywileju Banku austriacko-węgierskiego, mają pozostać w mocy na czas przedłużonego ponownie przywileju tegoż Banku.

Rozdział 2.

Artykuł V.

Gdy Bank austriacko-węgierski zawnioskuje w myśl artykułu 111. swego zmienionego statutu uchylenie zawieszenia artykułu 83. statutu bankowego, ma Rząd królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa wejść zaraz w układy z Rządem krajów świętej Korony węgierskiej, przeprowadzić układy te z wszelkim możliwym pośpiechem i wnieść po uzyskaniu porozumienia się w dniu, oznaczonym zgodnie z Rządem królewsko-węgierskim, w obu Izbach Rady państwa równobrzmiące przedłożenia, dotyczące zatwierdzenia wniosku na natychmiastowe uchylenie zawieszenia artykułu 83. statutu Banku austriacko-węgierskiego.

Wniosek ten będzie zatwierdzony przez przychylające się do niego uchwały obu Izb Rady państwa. Odrzucająca uchwała chociażby tylko jednej z obu Izb pociąga za sobą odmówienie zatwierdzenia wniosku. Gdyby jedna z obu Izb albo obie Izby Rady państwa nie powzięły uchwały co do przedłożenia w ciągu terminu czterotygodniowego, który ma być liczony od chwili wniesienia przedłożenia i biegnie jedynie w czasie trwania obrad Rady państwa, wówczas uważa się wniosek za zatwierdzony przez odnośną Izbę, względnie przez obie Izby Rady państwa.

Jeżeli wniosek został zatwierdzony w myśl postanowień powyższych i jeżeli takie samo przedłożenie Rządu królewsko-węgierskiego zostało zatwierdzone także w krajach świętej Korony węgierskiej na podstawie zgodnych zasadniczo postanowień ustawowych przez obie Izby Sejmu, wówczas winien Rząd w ciągu trzech dni po dopełnieniu wspomnianych wymogów ogłosić wprowadzenie w życie zawieszonych obecnie postanowień artykułu 83. statutu bankowego.

Rozdział 3.

Artykuł VI.

Upoważnia się Ministerstwo królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa do zawarcia z Ministerstwem krajów świętej Korony węgierskiej następującego układu:

I.

C. k. Ministerstwo skarbu i królewsko-węgierskie Ministerstwo skarbu zawrą z Bankiem austriacko-węgierskim układy, które mają obejmować postanowienia następujące i wejść w życie z mocą wsteczną od dnia 1. stycznia 1911:

Układy z dnia 1. listopada 1899, dotyczące wydania banknotów po dziesięć koron, zostają uchylone.

Ograniczenia, postanowione w układzie z dnia 1. listopada 1899, dotyczącym złożenia krajowych monet złotych w Banku austriacko-węgierskim, co do wliczenia złożonych monet do bankowego zapasu gotówki zostają zniesione.

Inne postanowienia wspomnianego na końcu układu zostają utrzymane w mocy i rozszerzone do krajowych monet złotych w kwocie 160 milionów koron, złożonych stosownie do artykułu III., p. 1., układów z dnia 1. listopada 1899, dotyczących wydania banknotów po dziesięć koron.

II.

Wywołane lecz niewykupione banknoty po dziesięć koron, należące do emisji z czasu przed wprowadzeniem artykułu 83. statutu bankowego w moc obowiązującą, przedawniają się co do tej kwoty obiegowej, która nie przekracza 160 milionów koron, na korzyść obu Rządów w tym stosunku, iż 70 procent banknotów tych przypada na korzyść c. k. Rządu austriackiego, a 30 procent na korzyść Rządu królewsko-węgierskiego; zresztą mają postanowienia artykułu 89. statutu bankowego zastosowanie także do banknotów po 10 K.

III.

Gdyby Rządy obu Państw miały skorzystać z prawa, zastrzeżonego im w myśl artykułu 107. statutu Banku austriacko-węgierskiego, względem objęcia całego interesu bankowego, stanowiącego przedmiot przywileju, z wyłączeniem oddziału dla kredytu hipotecznego, który pozostanie nadal dla Spółki bankowej, w stanie, odpowiadającym bilansowi i według wartości bilansowej, wówczas mają być te kwoty w krajowych monetach złotych z pod-

legającego rozdziałowi bilansowego zapasu kruszcowego Banku, które odpowiadają zapasom złota w łącznej kwocie 542,656.000 K, złożonym przez c. k. Rząd i Rząd królewsko-węgierski w Banku austriacko-węgierskim celem wykupna biletów państwowych, o ile zapasów tych nie zwrócono ewentualnie już poprzednio wskutek wykonanego prawa żądania zwrotu, podzielone między oba Rządy na rachunek ich udziału w przypadającym do podziału majątku Banku w stosunku do złożenia, to jest tak, iż 70 procent przypada na c. k. Rząd, a 30 procent na Rząd królewsko-węgierski.

Resztę zapasu kruszcowego, i to oddzielnie według jego poszczególnych kategorii, rozdzieli się między c. k. Rząd i Rząd królewsko-węgierski podług klucza, który ustalono dla podziału całego ruchomego i nieruchomego majątku Banku austriacko-węgierskiego z wyłączeniem części majątkowych, należących do oddziału dla kredytu hipotecznego, i który wskutek tego będzie zastosowany do stosunku, w jakim Rządy mają poręczyć kwotę, przypadającą do wypłacenia na rzecz akcyonaryuszy Banku austriacko-węgierskiego.

Jeżeli wypadek ten zajdzie przed wprowadzeniem w życie postanowień statutu bankowego (artykuł 83.) co do wymiany banknotów na ustawowe pieniądze kruszcowe, wówczas należy zwrócić c. k. Ministerstwu skarbu na jego żądanie i w miarę istniejącego w Banku bilansowego zapasu złota, za złożeniem równej kwoty w srebrnych pieniądzach obiegowych lub banknotach, 60 milionów koron w krajowych monetach złotych waluty koronowej, wypłacone Bankowi austriacko-węgierskiemu w dniu 31. grudnia 1899 w krajowych monetach złotych waluty kronowej celem częściowego spłacenia pożyczki w pierwotnej kwocie 80 milionów guldenów waluty austriackiej, udzielonej Państwu przez uprzywilejowany Bank narodowy austriacki.

C. k. Ministerstwo skarbu skorzysta jednak z tego prawa swego tylko o tyle, o ile zapas złota, istniejący według bilansu w Banku austriacko-węgierskim, nie będzie użyty w myśl ustępu pierwszego.

Rozdział 4.

Artykuł VII.

Upoważnia się Ministerstwo królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa do zawarcia z Ministerstwem krajów świętej Korony węgierskiej następującego układu co do długu w pierwotnej kwocie 80 milionów guldenów, należnego Bankowi austriacko-węgierskiemu :

I.

W czasie trwania przedłużonego przywileju Banku austriacko-węgierskiego nie nastąpi umorzenie nieumorzonej reszty w kwocie 60 milionów koron, pozostałej z pożyczki w pierwotnej kwocie 80 milionów guldenów w. a., udzielonej Państwu według układu z dnia 3. stycznia 1863 przez uprzywilejowany Bank narodowy austriacki.

C. k. Minister skarbu zawrze z Bankiem austriacko-węgierskim układ potrzebny w celu przeprowadzenia tych postanowień.

II.

Co do nieumorzonej reszty w kwocie 60 milionów koron, pozostałej z pożyczki powyższej, odłoży się wykonanie artykułu II. układu, objętego ustawą z dnia 27. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 64, aż do upływu przedłużonego przywileju Banku austriacko-węgierskiego; wskutek tego mają rozpocząć się upłaty ratalne, ustanowione w powołanym artykule dla umorzenia tej reszty, dopiero z dniem, następującym po zgaśnięciu przywileju.

Artykuł VIII.

Upoważnia się c. k. Ministra skarbu do zawarcia z Bankiem austriacko-węgierskim następującego układu :

I.

Bank austriacko-węgierski prolonguje bezprocentowo nieumorzoną resztę w kwocie 60 milionów koron, pozostałą z pożyczki w pierwotnej kwocie 80 milionów guldenów w. a., udzielonej Państwu według układu z dnia 3. stycznia 1863 przez uprzywilejowany Bank narodowy austriacki, w niezminionej wysokości na czas przedłużonego w artykule I. ustawy niniejszej przywileju bankowego.

II.

Po upływie przedłużonego przywileju zwróci Rząd królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa powyższą resztę długu pożyczkowego, wynoszącą 60 milionów koron, Bankowi austriacko-węgierskiemu, o ile aż do tego czasu nie przyjdzie do skutku nowe porozumienie.

Na tę prolongowaną pożyczkę wyda się Bankowi nowy zapis dłużny, którego forma będzie ułożona przez c. k. Ministra skarbu i Bank.

Rozdział 5.**Artykuł IX.**

Upoważnia się Ministerstwo królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa do odnowienia układu monetarnego i walutowego, zawartego na zasadzie ustawy z dnia 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 127. między królestwami i krajami reprezentowanymi w Radzie państwa i krajami świętej Korony węgierskiej, a wypowiedzianego przez oba Rządy z końcem roku 1910. wraz z zawartymi odnośnie do niego umowami dodatkowymi co do wybijania sztuk pięciokoronowych, co do dalszego wybijania monet niklowych, tudzież co do wybijania sztuk stukoronowych, oraz co do dalszego wybijania sztuk pięciokoronowych, z tą zmianą, iż w miejsce ustępu pierwszego artykułu XX układu monetarnego i walutowego, który ma zresztą pozostać bez zmiany, wstąpi postanowienie następujące:

„Postanowienia układu niniejszego mają obowiązywać aż do końca roku 1917. łącznie.“

Rozdział 6.**Artykuł X.**

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. stycznia 1911; równocześnie zatwierdza się zarządzenia wydane przez Rząd na czas od dnia 1. stycznia 1911 celem utrzymania obecnego stanu rzeczy w sprawach, uregulowanych ustawą tą.

Wykonaniem ustawy niniejszej zajmie się całe Ministerstwo.

Bad Ischl, dnia 8. sierpnia 1911.

Franciszek Józef wkr.

Gautsch wkr.

Stürgkh wkr.

Meyer wkr.

Zaleski wkr.

Widmann wkr.

Georgi wkr.

Hochenburger wkr.

Wickenburg wkr.

Marek wkr.

Mataja wkr.

Röll wkr.

Załącznik I. do rozdziału pierwszego.

Zmiana statutu bankowego.

Artykuł 1.

Bank austriacko-węgierski jest spółką akcyjną, która wykonywa swą działalność statutową w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa oraz w krajach świętej Korony węgierskiej.

Przy wykonywaniu swej działalności statutowej jest Bank austriacko-węgierski w obu obszarach państwowych Monarchii równomiernie obowiązany starać się o uregulowanie obiegu pieniędzy, ułatwianie wypłat, zaspakajanie potrzeb kredytu na polu handlu, przemysłu, rzemiosł i rolnictwa, przede wszystkim zaś o zapewnienie wypłat w gotówce po ustawowem zarządzeniu ich podjęcia (artykuł 111.).

Bank austriacko-węgierski jest obowiązany starać się zapomocą wszelkich rozporządzalnych środków o to, aby objawiająca się w kursie weksli zagranicznych wartość jego banknotów pozostała stale zapewniona odpowiednio do równorzędności ustawowej stopy monetarnej waluty koronowej.

Firma banku austriacko-węgierskiego opiewa w języku niemieckim: „Österreichisch-ungarische Bank“, w języku węgierskim: „Osztrák-magyar bank“. W pieczęci swojej ma Bank orła cesarsko-austriackiego i herb krajów świętej Korony węgierskiej, bez połączenia, obok siebie, oraz firmę w języku niemieckim i węgierskim w formie napisu okalającego.

Artykuł 82.

W czasie trwania swego przywileju jest Bank austriacko-węgierski w obu obszarach państwowych Monarchii wyłącznie uprawniony do wygotowywania i wydawania w obrębie granic, oznaczonych artykułem 84., przekazów na siebie samego, które są

nieoprocentowane i płatne na żądanie do rąk okaziciela.

Kwotę, na którą przekazy te (banknoty) opiewają, oznacza Bank austriacko-węgierski. Banknoty, opiewające na kwotę niższą od 50 K. można jednak wydawać tylko w sztukach po 20 K i po 10 K i tylko do kwoty maksymalnej, oznaczonej zgodnie przez c. k. austriackie i królewsko-węgierskie Ministerstwo skarbu.

Banknoty są zaopatrzone po jednej stronie napisem niemieckim i orłem cesarsko-austriackim, a po drugiej stronie równobrzmiącym napisem węgierskim i herbem krajów świętej Korony węgierskiej. Noszą one podpis firmy Banku w formie, przepisanej statutem (artykuł 38.).

Artykuł 83.

Bank austriacko-węgierski jest obowiązany wymieniać na żądanie wydane przez siebie banknoty w swoich zakładach głównych w Wiedniu i Budapeszcie natychmiast na ustawowe pieniądze kruszcowe stempla austriackiego lub węgierskiego. Odnosne zapewnienie należy zamieścić w osnowie banknotów.

Gdyby nie dopełniono zobowiązania tego w zakładzie głównym wiedeńskim lub w zakładzie głównym budapeszteńskim najpóźniej w przeciągu 24 godzin po okazaniu, wówczas pociągnie to za sobą, wyjąwszy przypadek czasowego wstrzymania wykupu banknotów, zarządzonego drogą ustawową jednocześnie w obu państwach Monarchii, utratę przywileju, o ile nie zachodzi bezpośrednia przyczyna, spowodowana siłą wyższą i uznana przez oba Rządy.

Bank jest obowiązany wymieniać swe banknoty na ustawową monetę kruszcową stempla austriackiego lub węgierskiego także w filiach swoich, o ile ich zasoby gotówki i potrzeby pieniężne zezwalają na to.

Artykuł 84.

Rada generalna ma starać się o taki stosunek zapasu kruszcowego do obiegu banknotów, który mógłby zapewnić zupełne wykonanie zobowiązania, wypowiedzianego w artykule 83.

W każdym jednak razie musi ogólna kwo'a banknotów, będących w obiegu, być pokryta przynajmniej w dwóch piątych częściach ustawowymi pieniędzmi metalowymi stempla austriackiego lub węgierskiego podług ich wartości imiennej albo krajowymi monetami handlowymi złotymi albo monetami złotymi zagranicznymi albo złotem w sztabach, liczonem na wagę podług ustawowej stopy menniczej waluty koronowej z potrąceniem należności za wybicie; reszta banknotów będących w obiegu z doliczeniem wszystkich zaraz płatnych zobowiązań powinna być pokryta sposobem bankowym.

Zezwala się Bankowi na wliczenie do swego zapasu gotówki posiadanych przez siebie weksli na rynki zagraniczne oraz not zagranicznych, o ile one są płatne w złocie lub w efektywnej walucie kruszcowej, równorzędnej z złotem, aż do kwoty maksymalnej 60,000.000 K.

Jakie efektywne waluty kruszcowe należy uważać pod tym względem za równorzędne z złotem, postanowi co pewien czas Rada generalna Banku w porozumieniu z c. k. austriackim i królewsko-węgierskim Ministerstwem skarbu.

Weksle, opiewające na rynki zagraniczne, można tylko wtedy wliczyć do zapasu gotówki, jeżeli są płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy i zaopatrzone podpisami co najmniej dwóch zobowiązanych, znanych z wypłacalności.

Do pokrycia bankowego nadają się:

- a) weksle i papiery wartościowe, eskontowane zgodnie z statutem;
- b) kruszce szlachetne, papiery wartościowe i weksle, na które zgodnie z statutem udzielono pożyczkę;
- c) zapadłe papiery wartościowe i kupony, wykupione w myśl statutu;
- d) weksle na rynki zagraniczne, które pod względem czasu obiegu i osób zobowiązanych odpowiadają postanowieniom artykułów 60. i 65., tudzież banknoty zagraniczne,

Jeżeli kwota obiegających banknotów przekracza zapas gotówki o więcej jak sześćset milionów koron, wówczas winien Bank opłacać obu Rządom podatek od nadwyżki w wysokości pięć od sta

rocznie, a to w tym samym stosunku i w tym samym czasie, w jakim ma się wypłacać każdemu z obu Rządów udział w zysku Banku (artykuł 102.).

Celem oznaczenia podatku, przypadającego do zapłaty z tytułu emisji banknotów, winien zarząd Banku ustalić w dniu 7., 15., 23. i ostatnim każdego miesiąca kwotę zapasu gotówki i obiegających banknotów i przedstawić z końcem roku obliczenie to co do każdego z wspomnianych terminów obu rządów skarbowym.

Na podstawie tych wykazów oznacza się podatek biletowy, który Bank ma płacić, w ten sposób, iż policza się od każdej nadwyżki obiegu banknotów, pojawiającej się w jednym z tych terminów i podlegającej opodatkowaniu, 2% procent na należność podatkową. Suma powyższych kwot, policzonych co do poszczególnych terminów na poczet podatku, przedstawia podatek, przypadający do zapłaty od Banku.

Artykuł 93.

Wszystkie księgi i zapiski Banku oraz wszystkie dokumenty, wystawione przez Bank austriacko-węgierski lub jego organa, upoważnione do podpisywania firmy (artykuł 38.), korzystają w obu Państwach z uwolnienia od stempli i należności.

Bank austriacko-węgierski jest dalej zupełnie uwolniony od opłacania portoryum pocztowego od przesyłek banknotów, pieniędzy papierowych i pieniędzy mennicznych między swymi zakładami bankowymi w odnośnym obszarze państwowym, oraz między zakładami bankowymi w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa z jednej strony, a zakładami bankowymi w krajach świętej Korony węgierskiej z drugiej strony, tudzież od przesyłek takich w obrocie z państwowymi i publicznymi kasami i urzędami w odnośnym obszarze państwowym.

Artykuł 102.

Z całkowitego przychodu rocznego z interesów i majątku Banku należy się akcyonaryuszom po potrąceniu wszystkich wydatków najprzód cztery od sta wniesionego kapitału akcyjnego. Z pozostającego jeszcze czystego dochodu rocznego złoży się dziesięć od sta do funduszu rezerwowego, a dwa od sta do funduszu emerytalnego.

Dopóki ogólna dywidenda akcyonaryuszy nie przekracza sześciu od sta wpłaconego kapitału akcyjnego, należy z pozostałej dalszej części zysku doliczać jedną połowę do dywidendy, należnej akcyonaryuszom, podczas gdy druga połowa przypada obu Rządom.

Dopóki ogólna dywidenda akcyonaryuszy nie przekracza siedmiu od sta wpłaconego kapitału akcyjnego, należy z pozostałej jeszcze części zysku

doliczać jedną trzecią do dywidendy, należnej akcjonaryuszom; pozostałe dwie trzecie części przypadają obu Rządom.

Z reszty zysku dolicza się jedną czwartą do dywidendy, wypadającej dla akcjonaryuszy; pozostałe trzy czwarte części dostają się obu Rządom.

Udział w zysku, przypadający obu Rządom, należy wypłacać c. k. Rządowi austriackiemu i Rządowi królewsko-węgierskiemu po zwyczajnem dorocznem posiedzeniu walnego zgromadzenia, odbywajacem się najpóźniej w lutym następnego roku, w tym samym stosunku podziału, w jakim opodatkowany stosownie do artykułu 92. dochód Banku austriacko-węgierskiego odnośnie do kwoty, przypadającej z interesów hipoteczno-kredytowych, i odnośnie do reszty opodatkowanej kwoty tego dochodu podlegał opodatkowaniu w jednym lub drugim obszarze państwowym w dotyczącym roku obrotowym w myśl artykułu IV. ustawy austriackiej, a względnie § 4. węgierskiego artykułu ustawy o przedłużeniu przywileju Banku austriacko-węgierskiego.

Z uzyskanego w pierwszym półrozu dochodu czystego, który w myśl postanowień wyżej zamieszczonych nadaje się do podziału między akcjonaryuszy, wypłaci się akcjonaryuszom w lipcu każdego roku upłatę częściową w wysokości dwóch od sta wpłaconego kapitału akcyjnego.

Resztę czystych dochodów rocznych wypłaci się po zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia, które odbędzie się najpóźniej w lutym następnego roku.

Gdyby czyste dochody roczne nie wystarczały do otrzymania dywidendy po cztery od sta wniesionego kapitału akcyjnego, można pobrać kwotę brakującą z funduszu rezerwowego, dopóki tenże nie zmniejszy się przez to poniżej dziesięciu procent wniesionego kapitału akcyjnego.

Artykuł 105.

Przywilej Banku austriacko-węgierskiego trwa aż do dnia 31. grudnia 1917.

Na trzy lata przed upływem przywileju powinno walne zgromadzenie wziąć pod obrady i uchwalić, czy należy prosić o odnowienie przywileju.

Jeżeli Bank austriacko-węgierski zamierza prosić o dalsze przedłużenie przywileju, winien wnieść odnośną prośbę do obu Rządów najmniej na dwa lata przed upływem przywileju.

Artykuł 111.

Postanowienia statutu Banku austriacko-węgierskiego (artykuł 83.), dotyczące wymiany jego banknotów na ustawowe pieniądze kruszcowe stempla austriackiego lub węgierskiego, są i pozostaną w zawieszeniu tak długo, dopóki nie wejdą w moc obowiązującą stosownie do postanowień artykułu V. ustawy austriackiej, względnie § 5. ustawy węgierskiej o przedłużeniu przywileju Banku austriacko-węgierskiego, lub nie zostaną wprowadzone w życie przez ustawodawstwo obu Państw.

Gdyby Bank austriacko-węgierski nie dopełnił w tym czasie pośrednim swego zobowiązania względem starania się zapomocą wszelkich rozporządzalnych środków o to, aby objawiająca się w kursie weksli zagranicznych wartość jego banknotów pozostała stale zapewniona odpowiednio do równorzędności ustawowej stopy monetarnej waluty koronowej (artykuł 1.), wówczas pociągnie to za sobą, wyjąwszy przypadek czasowego uwolnienia Banku austriacko-węgierskiego od powyższego zobowiązania, zarządzonego drogą ustawową jednocześnie w obu Państwach Monarchii, utratę przywileju, o ile nie zachodzi bezpośrednia przeszkoda, wywołana siłą wyższą i uznana przez oba Rządy.

Dopóki nie wprowadzono w życie postanowień statutu Banku austriacko-węgierskiego (artykuł 83.) co do wymiany jego banknotów na ustawowe pieniądze kruszcowe, ma Bank austriacko-węgierski składać obu Rządom sprawozdanie co do spostrzeżeń swych przy dokonywaniu obrotu płatniczego z zagranicą; ma on dalej prawo zawnioskować u obu Rządów na podstawie spostrzeżeń tych w chwili według swego zdania odpowiedniej uchylenie zawieszenia artykułu 83. statutu bankowego (artykuł 25.). Odnośna uchwała Rady generalnej nie podlega sprzeciwowi obu komisarzy rządowych z tytułu interesu państwowego (artykuł 52.).

Zawieszenie artykułu 83 nie narusza prawa Banku do uiszczania także w międzyczasie wypłat w ustawowych pieniądzech kruszczowych ani do wymiany banknotów według swego uznania na ustawowe pieniądze kruszcowe.

Przy załatwianiu interesów, dozwolonych statutem, jest Bank uprawniony i pozostaje nadal uprawniony do przyjmowania także pewnych rodzajów monet lub gotówki w biletach lub monecie waluty zagranicznej z obowiązkiem zwrotu w dotyczącym rzeczywistym rodzaju monet lub pieniędzy.

Załącznik II. do rozdziału pierwszego.

Układ

między

c. k. Ministrem skarbu i królewsko-węgierskim Ministrem skarbu z jednej strony, a Bankiem austriacko-węgierskim z drugiej strony w przedmiocie utworzenia nowych filii.

Na zasadzie artykułu III. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, i węgierskiego artykułu ustawy XVIII. z roku 1911 zawiera się między c. k. Ministrem skarbu i królewsko-węgierskim Ministrem skarbu z jednej strony, a Bankiem austriacko-węgierskim z drugiej strony układ następujący:

Artykuł I.

W królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa urządza Bank austriacko węgierski z wszelkim możliwym pośpiechem co najmniej dziesięć nowych filii w miejscach, które oznaczy c. k. Minister skarbu.

Artykuł II.

W krajach świętej Korony węgierskiej urządza Bank austriacko-węgierski z wszelkim możliwym pośpiechem co najmniej dziesięć nowych filii w miejscach, które oznaczy królewsko-węgierski Minister skarbu.

Załącznik III. do rozdziału pierwszego.

Układ

między

c. k. Ministrem skarbu i królewsko-węgierskim Ministrem skarbu z jednej strony, a Bankiem austriacko-węgierskim z drugiej strony w przedmiocie bilansowego ocenienia nieruchomości i fundus instructus Banku.

Na zasadzie artykułu III. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, i węgierskiego artykułu ustawy XVIII. z roku 1911 zawiera się między c. k. Ministrem skarbu i królewsko-węgierskim Ministrem skarbu z jednej strony, a Bankiem austriacko-węgierskim z drugiej strony układ następujący:

Artykuł I.

Bank austriacko-węgierski zobowiązuje się wstawić do bilansu bankowego nieruchomości oraz *fundus instructus* Banku, będące w jego posiadaniu z chwilą rozpoczęcia się mocy obowiązującej przedłużonego przywileju, w wartości nie wyższej od obecnej, zaś nieruchomości, w czasie trwania przywileju nowo nabyte oraz nowo nabyte części składowe *fundus instructus* w wartości nie wyższej od ich wartości w chwili nabycia.

Podwyższenie tej wartości bilansowej nieruchomości oraz *fundus instructus* Banku w czasie trwania przedłużonego przywileju oraz w czasie obrachunku, który w myśl ustępu I. i V. artykułu 107. statutu Banku austriacko-węgierskiego ma być przeprowadzony między obu Rządami i Bankiem, nie może mieć miejsca pod żadnym tytułem bez zgody c. k. Rządu i Rządu królewsko-węgierskiego.

Artykuł II.

Gdyby Rządy obu Państw miały skorzystać z prawa, zastrzeżonego im w myśl artykułu 107. statutu bankowego, względem objęcia całego interesu bankowego, stanowiącego przedmiot przywileju, z wyłączeniem oddziału dla kredytu hipotecznego, który pozostanie nadal dla Spółki bankowej, w stanie, odpowiadającym bilansowi, i według wartości bilansowej, wówczas nie może Bank austriacko-węgierski podnosić żadnych roszczeń do obu Rządów z powodu wartości, przekraczającej ewentualnie wartość bilansową nieruchomości i *fundus instructus*, znajdujących się podówczas w posiadaniu Banku.

Oba Rządy i Bank austriacko-węgierski zrzekają się również wyraźnie prawa żądania przy sposobności tego objęcia odszkodowania z powodu sokrzywdzenia ponad połowę wartości.

158.**Ustawa z dnia 8. sierpnia 1911,**

dotycząca regulaminowego traktowania w Izbie posłów przedłożenia o uchyleniu zawieszenia artykułu 83. statutu bankowego, które c. k. Rząd wniesie na wniosek Banku austriacko-węgierskiego na zasadzie artykułu V. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

1.

Celem regulaminowego traktowania w Izbie posłów przedłożenia o uchyleniu zawieszenia artykułu 83. statutu bankowego, które c. k. Rząd wniesie na wniosek Banku austriacko-węgierskiego na zasadzie artykułu V. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, wydaje się postanowienia następujące:

Prezydent ma przydzielić przedłożenie zaraz, bez pierwszego czytania komisji, powołanej do wstępnych obrad nad niem.

Komisja winna złożyć Izbie pisemne sprawozdanie co do przedłożenia tego najdalej w ciągu tygodnia.

Prezydent winien postawić sprawozdanie komisji jako pierwszy punkt porządku dziennego posiedzenia, następującego bezpośrednio po rozdaniu sprawozdania, a względnie aż do ukończenia obrad jako pierwszy punkt porządku dziennego także

dalszych posiedzeń Izby, która nie może sprzeciwić się temu.

Gdyby komisja nie złożyła sprawozdania w przeciągu tygodnia, wówczas stawia prezydent przedłożenie rządowe celem ostatecznego powzięcia uchwały jako pierwszy punkt porządku dziennego posiedzenia, następującego po upływie terminu, zakreślonego komisji, a względnie aż do ukończenia obrad jako pierwszy punkt porządku dziennego także dalszych posiedzeń Izby, która również nie może sprzeciwić się temu.

Gdyby do trzeciego dnia przed upływem terminu, oznaczonego w artykule V. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, ani nie rozpoczęto ani nie ukończono debaty nad przedłożeniem, wówczas winien prezydent bez względu na to, czy mowca ukończył już swe wywody lub czy są jeszcze zapisani mowcy do głosu, uznać dyskusję za zamkniętą i zarządzić głosowanie najpóźniej w najbliższym dniu.

2.

Postanowienia ustawy niniejszej należy zamieścić w regulaminie Izby posłów Rady państwa.

3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Bad Ischl, dnia 8. sierpnia 1911.

Franciszek Józef wkr.

Gautsch wkr.

Meyer wkr.

Wickenburg wkr.